

★ На конкурс: «Українець може все»

В'ячеслав ЛІТВІНЧУК: «Життя не вистачає для всього, що хочеться зробити»

В'ячеслава Літвінчука з Антонівки, що на Володимиреччині, можна сміливо називати майстром від Бога. Чоловік вміє прекрасно малювати, виготовляти вікна, двері та меблі. А ще В'ячеслав Володимирович дуже щирий, добрий, відкритий співрозмовник, який зовсім не хизується своїми вміннями. Спілкувалася з ним, а на думку увесь час спливало питання: як в одній людині може поєднуватися стільки талантів?

На «кукушці» навколо екватора

Солярка, дим від теплового... Якщо для більшості людей цей запах є неприємним, то для нього - таким рідним і незабутнім. То аромат його «робочого гніздечка» - «кукушки». Влаштувався на вузькоколіїну залізницю «Антонівка-Зарічне» чоловік у 1985 році. Як зараз пригадує перші робочі дні листопада, хоча, зізнається, й подумати не міг, що так прикипить душею до професії машиніста.

- Навіть не думав, що люблю цю роботу, бо мріяв про зовсім інше - бути художником. А що в селі, самі

цювати, то й двічі на добу курсувала. В дорозі «кукушка», якщо відминувати тривалу зупинку в Зарічному, рівно вісім годин. Ніхто не запитував чи дощ, чи вітер, чи мороз: як би там не було, мусили рушати за графіком. Упродовж багатьох років будильник у мене дзвонив рівно о 5 год. 20 хв. Я швиденько збирався, брав обід, який дружина завжди звечора ладнала для мене, і в дорогу...

Переважна більшість людей ще спить у таку ранню пору, а йому випала радість щодня бачити ранкову красу, як село прокидається, прилітає перший лелека, цвітуть перші конвалії. А які краєвиди зустрічає у дорозі - Тиховир, Локниця, Острівці. Тут собі існує

тільки запитав: «Хто поїхав?».

- Літвінчук.

- А-а, то нічого. Той навіть на одному колесі доїде, - спокійно відповів начальник, махнувши рукою на знак того, що нічого переживати...

- Я свою «кукушку» завжди відчував - усміхаючись додає В'ячеслав Володимирович.

- Сьогодні ставить питання про закриття вузькоколійки, мовляв, вона є збитковою. Що ви скажете про це? - запитує у чоловіка.

- Чомусь влада ховає руку допомоги, дивлячись, як заважає наша «кукушка». Це ж не такі вже й великі кошти в масштабах області, щоб її утримувати і зберегти. Бо коли зникне найдовша у Європі вузькоколійка, про Полісся почнуть забувати туристи. Це буде значно гірше для іміджу області, правда ж? Зупиняти «кукушку» не можна в жодному випадку. Зараз хоч і техніка розвинена, і маршрутки їздять, але ж не всюди у нас

ка - Зарічне», то вийде, що планету він обігнув по екватору щонайменше двадцять разів.

Можливо, чоловік і далі продовжував би працювати, якби не травма руки, яку отримав, займаючись ще однією улюбленою справою.

«Від столяра - до художника, і навпаки»

В'ячеслав Володимирович - людина сільська, робоча, а, отже, і непосидюча. Весь день він має собі заняття: виготовляє вікна, двері, власноруч склавши станок для обробки дерева (нині планує створити ще й станок по металу), сам складає трактори. Зізнається, що часу не вистачає на усе, що хочеться зробити.

А коли є вільна хвилинка і натхнення - сідає за малярство. Почав малювати чоловік ще з дитинства. Бувало, виходив зранку на вулицю, сідав і виводив пальчиком на піску у подвір'ї різноманітні рисунки. Але бачив

буденних справ та й замовлення на виготовлення вікон чи дверей частенько підкидають. Потім знову повертається до улюблених картин. Часто трапляється, що багатьом замовникам подобається одна і та ж сама картина, і він змушений малювати її по декілька десятків разів. Саме малювати, а не копіювати, бо кожен раз виходить інакше і ще краще... Розлучатися з роботами нескладно, бо малюючи, налаштовує себе, що завершена робота «поїде» до свого власника. Нині його картини є у різних куточках України, за кордоном - в Англії та Росії.

На моє запитання, чим вигідніше займатися з

шуму краї до мистецтва люди ставляться трішки байдуже, і це - сумно.

Далі проводить до ще одного робочого місця - майстерні, де працює з деревом. На перший погляд нічого особливого - безліч дерев'яних заготовок - ніжок від столів та стільців, різних за величиною та розміром дощок. Але саме тут народжуються столярні шедеври.

З сумом у очах пригадує ту мить, коли шість років тому під час роботи втрапив чотири пальці.

- Усе було настільки швидко, що я спочатку не зміг зрозуміти, що серйозно травмувався. Тільки коли побачив калюжу крові, зрозумів, що сталося. Я

дожником. А що в селі, самі бачите... Люди затуркані, я не знав навіть куди можна вступити, щоб вивчитися на художника. Тож коли закінчив школу, не довго думаючи, подав документи туди, де вчився старший брат, – у Здолбунівське залізничне училище. Там і здобув фах помічника машиніста. Закінчив його з червоним дипломом. Я любив науку, мені все було цікаво, – зізнається пан В'ячеслав.

З того часу щодня танкові двигуни, чотири вагончики, колія шириною 750 мм, рейки, найстаріші з яких виготовлені ще у далекому 1896 році, 17 зупинок і 106 кілометрів прекрасного, рідного Полісся – це його робота. «Ранкові краєвиди у нас – незабутні», – додає машиніст.

– Зараз потяг робить тільки один рейс – з Антонівки в Зарічне і назад. А тоді, коли я прийшов пра-

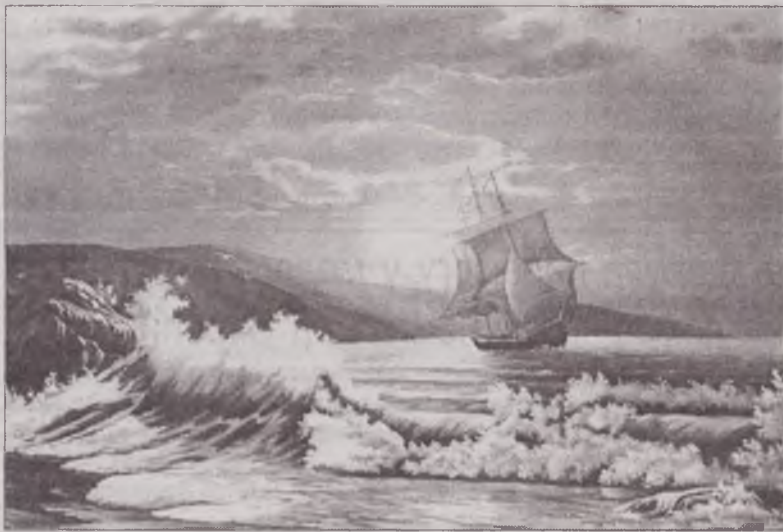
– Тиховир, Локниця, Острівськ!.. Тут тобі і звивистий поворот вузькоколійки, і переїзди, і озера, над якими стелиться густий туман. Перша зупинка – на 10-му кілометрі, там з правої сторони озерце гарне, і машиніст дивився завжди, чи є рибалки. Дуже мальовничий і 57-ий кілометр – де «кукушка» переїжджає через єдиний в Україні діючий дерев'яний залізничний міст. Його завжди з берега фотографують, але його гарний вигляд і згори. Особливо навесні, коли вода розліється і увесь луг навколо річки Стир вкривається жовтим лататтям... Повітря яке... Пахне лісом, ранком, свіжістю.

Хоча не все так гладко. Робота машиніста буває не тільки романтичною, а й досить складною. Поїздок старенький, а тому частенько доводилося його «лікувати».

Одного разу, коли начальнику станції доповіли, що потяг зламався в дорозі, той

із'їдять, але ж не всюди у нас дороги хороші, щоб сучасний пасажирський транспорт туди курсував. З віддалених хуторів людям і колись, і тепер нічим добратися, скажімо, до райцентру. То вони возом до залізничної станції їдуть. Та й у порівнянні з маршруткою у скільки разів дешевший квиток на поїздок? І, як туристичний об'єкт, наша «кукушка» цікава. З яких лишень країн не приїжджали люди, аби її побачити. Один німець навіть показав мені фото, на якому він у роки війни стоїть на тому дерев'яному мосту через Стир. Мені серце щемить, коли чую, що хтось збирається її закрити, – зізнається машиніст.

За стільки років роботи не дивно, що чоловік так поріднівся з поліським трамвайчиком. Якщо підрахувати, яку відстань В'ячеслав Літвінчук здолав за 26 років роботи машиністом найдовшої в Європі діючої вузькоколіїної залізниці «Антонів-

ком на піску у подвір'ї різноманітні лінії. Його батько, побачивши, як старанно син виводить свої малюнки на землі, сказав до матері: «З цього хлопця щось буде!».

Найбільше любить художник пейзажі. Каже: де, як не у цьому жанрі, проявляти свою творчу фантазію? Дещо запозичує від інших митців, а дещо творить з власної фантазії. А вона у нього добре розвинена, адже не дарма стільки років трудився серед багатой на барви і дива поліської природи.

Малює художник олійними фарбами. На його картинах коні, квіти, гірські та лісові пейзажі, море. Чоловік охоче цікавиться мистецтвом, через Інтернет читає історії з життя відомих художників, вивчає їх картини. Каже, що найбільше подобаються роботи Шишкіна та Айвазовського.

Буває, що художник тимчасово залишає малювання, бо накопичується багато

вигідніше займатися з фінансової точки зору – виготовленням вікон, дверей, меблів на замовлення чи художньою творчістю, майстер з гумором, відповів, що слюсарем бути вигідніше.

Під час розмови веде до кімнати для малювання. Нею слугує літня кухня. У куточку лежить розібраний мольберт та чимало заготовок. Малює він частенько на матеріалі, з якого роблять налягані стелі. Каже, на полотні не завжди може дозволити собі творити, бо дорого.

Поруч лежить валізка з фарбами та пензликами. Один пензлик коштує 80 грн., а їх у нього понад 20.

– Малювання – захоплення не з дешевих, – підтверджує В'ячеслав Володимирович. – Фарба також дорога. Добре, що рами для картин сам роблю, то тут можна трішки зекономити.

Виставки його робіт можна було побачити у Володимирці і Березному. Художник не приховує, що у на-

ли побачив калюжу криві, зрозумів, що сталося. Я плакав, а іноді злився, бо розумів, що у мене семеро дітей, які на той час ще були неодружені і мені треба їх годувати. Крім замовлень, я працював ще машиністом, а тому прекрасно розумів, що комісію на наступний рік я не пройду, а відтак працювати на рідній «кукушці» не зможу. Від цього ставало ще болісніше. Спочатку я казав дружині дітям, рідним, що покидаю працювати з деревом. Та, вийшовши з лікарні, я мусив доробити замовлення. Отак з часом повернувся до звичної праці.

Нині чоловік працює над колісочкою для майбутнього онука чи онучки, що ось-ось має з'явитися на світ.

Не зважаючи на травму руки, В'ячеслав Володимирович вважає себе щасливим чоловіком та сім'янином. Він дякує Богу за те, що має семеро прекрасних діток, якими пишається щодня. Поруч сидить усміхнена дружина Ольга Юрївна. Її він відверто називає своєю помічницею та опорою. У домі подружжя тепло і затишно, додають затишку і його роботи, які прикрашають інтер'єр їхньої оселі. Довго ми ще б спілкувалися з В'ячеславом Володимировичем, якби не час повертатися додому. З такими талановитими, цікавими, мудрими і багатограними людьми й години розмови здаються за хвилину.

Ольга ПЕШКО

